

อุกช่องว่างนักบัญชี เร่งพัฒนาก่อนเปิดเสรี

ทำใจกล่าวถึงความคืบหน้าของ 7 วิชาชีพ เคลื่อนย้ายเสรี พบว่ามีอยู่ 2 วิชาชีพ หนึ่งในนั้นคือ “นักบัญชี” ที่ยังไม่มีข้อตกลงยอมรับร่วมคุณสมบัตินักวิชาชีพ (MRA) ระหว่างประเทศในอาเซียนด้วยกันอย่างเป็นทางการ มีเพียงกรอบความตกลงวางไว้กว้างๆ เท่านั้น

นายสุพจน์ สิงห์สน์ ประธานคณะอนุกรรมการเตรียมพร้อมสู่ AEC สภาวิชาชีพบัญชี กล่าวว่า ภาพรวมของวิชาชีพ ทุกประเทศ เห็นด้วยในหลักการว่า ต้องการให้มีการเคลื่อนย้ายนักบัญชีเสรี แต่ในทางปฏิบัติจริง ยังเป็นไปไม่ได้ เพราะประเทศส่วนใหญ่ติดขัดข้อกฎหมายเดิมของตัวเอง เช่น ฟิลิปปินส์ รัฐธรรมนูญกำหนดให้อาชีพนักบัญชี เป็นอาชีพสงวน ห้ามคนต่างชาติเข้ามาทำ

เช่นเดียวกับไทยที่ยังติดขัดกฎหมายพระราชบัญญัติและกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องรวม 7-8 ฉบับ ขณะที่ขั้นตอนการแก้ไขแต่ละฉบับต้องใช้เวลานาน MRA วิชาชีพบัญชีจึงยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้เร็วๆ นี้ แต่ละประเทศที่มีความพร้อมและอาจะร่วมมือกันเองก่อน เช่น อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ได้จับคู่กันอนุญาตให้นักบัญชีของอีกฝ่ายเข้ามาสอบใบอนุญาตและทำงานในประเทศตัวเองได้

สภาวิชาชีพบัญชี เตรียมพร้อมสู่อาเซียน..

1. สัมมนาปรับความรู้และทัศนคติ 8 ครั้ง
2. เปิดหลักสูตร 1 ปี ประกาศนียบัตรพิเศษนักบัญชี
3. เปิดหลักสูตรภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานและ ชั้นกลาง
4. เปิดทดสอบมาตรฐานสำนักงานสอบบัญชี
5. พาไปดูงานในอาเซียน

สุพจน์ กล่าวถึงความพร้อมของไทยว่า ไทยน่าจะขึ้นชื่อได้ว่า มีนักบัญชีมากที่สุดในอาเซียน ปัจจุบันมีผู้ขึ้นทะเบียนประกอบวิชาชีพบัญชีราว 5.8 หมื่นคน และมีผู้ถือใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) 8,700 คน ขณะที่สถาบันผลิตนักบัญชีทั่วประเทศมีกว่า 300 แห่ง ผลิตออกมาปีละไม่ต่ำกว่า 2 หมื่นคน ดังนั้นในแง่จำนวนถือว่าไทยมีความพร้อม

แต่คำถามใหญ่ที่คาใจสุพจน์ คือ บุคคลที่จบด้านบัญชีเข้ามาขึ้นทะเบียนกับสภาไม่เกินปีละ 2,000 คน หรือมีคนขึ้นทะเบียนปีละไม่ถึง 10% แล้วที่เหลืออีกกว่า 90% หายไปไหน

เบื้องต้นเขาประเมินว่า กว่า 90% ที่เหลือไปเป็นนักบัญชีในบริษัทหรือสำนักงานที่ไม่ใหญ่มากนัก ใช้เพียงวุฒิปริญญาตรีบัณฑิตในการสมัครงาน ส่วนหนึ่งจึงไม่เห็นความจำเป็นในการขึ้นทะเบียน การพัฒนาทักษะของตัวเองไปจนถึงการสอบ CPA ขณะที่กลุ่มไม่ถึง 10% ส่วนใหญ่ทำงานกับบริษัทบัญชีข้ามชาติขนาดใหญ่ในไทย ได้แก่ เคพีเอ็มจี ไพรซ์ วอเตอร์เฮาส์ คูเปอร์ ดีลอยท์ และ เอ็นเอสที แอนด์ ยัง จึงมีประสบการณ์พร้อมสู่ต่างประเทศมากกว่า “เมื่อรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีการเคลื่อนย้ายเสรีอย่างแท้จริง นักบัญชี 10% จะยิ่งไขว่คว้าโอกาสโต

ไปสู่ต่างประเทศ หรือทำงานกับชาวต่างประเทศในประเทศไทย ได้ความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ต่อเนื่อง ขณะที่อีก 90% ซึ่งขาดทักษะจะยิ่งถูกกดให้อยู่ช่วงล่าง มาตรฐานโอกาส และความสามารถของบุคลากร ยังคงกระจุกอยู่กับกลุ่มคนไม่ถึง 10% ที่ขึ้นทะเบียน น่ากังวลว่าช่องว่างระหว่างคน 10% และ 90% จะยิ่งห่างออกไปจากปัจจุบัน”

ปัญหาช่องว่างดังกล่าว กลายเป็นวาระสำคัญของสภาวิชาชีพบัญชี ที่ต้องเร่งจัดการ เริ่มจากปรับทัศนคติ และให้ความรู้แก่นักบัญชีเกี่ยวกับเรื่องความเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยจัดอบรมทั้งหมด 8 ครั้ง เริ่มครั้งแรก 16 พ.ค. นี้

ช่วงปลายปีนี้ สภาจะเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรพิเศษนักบัญชี 1 ปี เพื่อยกระดับให้แก่ผู้ที่จบบัญชี แต่ขาดทักษะบัญชีขั้นสูง เบื้องต้นจะรับสมัครผู้เรียน 60 คน และระหว่างเรียนจะจัดโรดโชว์ไปยังสถานประกอบการ เพื่อยืนยันคุณภาพของผู้จบหลักสูตรดังกล่าว และให้บริษัทชั้นนำได้มาเลือกคนกลุ่มนี้เข้าทำงาน

อีกหนึ่งภารกิจ คือ จะจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานและชั้นกลาง ช่วงหลังเลิกงานโดยจะเริ่มกิจกรรมในปลายปีนี้

พร้อมกันนี้ สภายังพยายามสร้างมาตรฐานของสำนักงานบัญชีขนาดเล็กให้สูงขึ้น โดยปีที่ผ่านมามีร่วมกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตั้งสำนักงานสอบบัญชีคุณภาพและออกใบรับรองให้แก่สำนักงานบัญชี

นอกจากนี้ยังมีแผนพาส่งนักบัญชีไปดูงานในอาเซียน โดยปีที่ผ่านมามีไปดูงานที่เมียนมาร์

นายสุพจน์ บอกว่า กลุ่มนักบัญชีที่มีโอกาสในอาเซียนอย่าง เป็นรูปธรรมที่สุด คือกลุ่มผู้สอบบัญชี เนื่องจากเป็นสาขาที่มีการสอบมาตรฐานอย่างชัดเจนทั้งในไทยและต่างประเทศ จึงสามารถมั่นใจคุณภาพของผู้ที่ทำงานข้ามแดนได้ อย่างไรก็ตาม การสอบใบอนุญาต ในแต่ละประเทศยังต้องสอบเป็นภาษาของประเทศนั้นๆ

ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพจะรอสภาหรือภาครัฐ มาช่วยอย่างเดียวไม่ได้ เพราะถ้าผู้ประกอบการวิชาชีพไม่ปรับทัศนคติ และพัฒนาตัวเองด้วย ความช่วยเหลือก็จะไม่เกิดผลใดๆ สุดท้ายต้องเลือกว่าอยากจะทำ “ชีกระแส” ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ก้าวไปข้างหน้าหรือไม่

ขอบคุณข้อมูลจากหนังสือพิมพ์
คอลัมน์ ประชาคมอาเซียน
ฉบับวันอังคารที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2556

คุณสุพจน์ สิงห์สน์